

'12.01.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 3 üncü maddesinde 'ölüm veya vücut bütünlüğünün yitilmesinden doğan zararların tazmini davalarında görev' konusu düzenlenmiştir. Maddenin birinci tümcesinde, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara 'asliye hukuk mahkemelerince' bakılacağı belirtilmiştir.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/35

Karar Sayısı : 2012/23

Karar Günü : 16.2.2012

R.G. Tarih-Sayı : 19.05.2012-28297

İPTAL DAVASINI AÇAN: Anamuhalefet (Cumhuriyet Halk) Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Kemal ANADOL, M. Akif HAMZAÇEBİ ile Muharrem İNCE

İPTAL DAVASININ KONUSU: 12.1.2011 günlü, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinin birinci cümlesinin, Anayasa'nın 2., 37., 125. ve 155. maddelerine aykırılığı savıyla iptaline karar verilmesi istemidir.

IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, iptali istenen Yasa kuralı ve dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın 2. maddesinde anlamını bulan hukuk devleti ilkesinin vazgeçilmez ölçülerinden birinin idarenin yargısal denetimi olduğu, Anayasa'da idari ve adli yargı ayırımının esas alındığı, bu ayırımın ilkelerinin Anayasa'da gösterildiği, idari ve adli yargıda görev konusunun yasakoyucuya bırakılmadığı, bu nedenle idari yargının görev alanına giren uyuşmazlıkların çözümünü adli yargıya bırakan dava konusu kuralın, Anayasa'nın 2., 37., 125. ve 155. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İptali istenen kuralla, idari işlemler ve idari eylemler ile idarenin sorumlu tutulabildiği diğer durumlarda vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalarda asliye hukuk mahkemelerinin görevli olduğu öngörülmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinin birinci fıkrasında, *'İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır'*; 155. maddesinin birinci fıkrasında ise *'Danıştay, idarî mahkemelerce verilen kanunun başka bir idarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunda gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar'* hükmü yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idarî yargı ayırımına gidilmiş ve idarî uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idarî yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda idarî yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda yasakoyucunun mutlak bir takdir hakkının bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idarî yargının denetimine bağlı olması gereken idarî bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde yasakoyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir.

Dava konusu kuralla, sadece kişinin vücut bütünlüğüne verilen maddi zararlar ile buna bağlı manevi zararların ve ölüm nedeniyle oluşan maddi ve manevi zararların tazmini konusu kapsama alınmakta ve bu tazminat davalarına bakma görevi asliye hukuk mahkemelerine verilmektedir. Buna göre, aynı idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlar kapsama alınmadığından, sorumluluk sebebi aynı olsa da bu zararların tazmini davaları idari yargıda görülmeye devam edecek, bu durumda, idarenin aynı yapı içinde aldığı kararın bir bölümünün idari yargıda bir bölümünün adli yargıda görülmesi yargılamanın bütünlüğünü bozacaktır. Ayrıca iki ayrı yargı kolunda görülen davalarda, idarenin sorumluluğu, bu sorumluluğun kapsamı, idarenin tazmin yükümlülüğü konularında farklı sonuçlara ulaşılabilecektir. Esasen idare hukukunda var olan hizmet kusuru ve kusursuz sorumluluk kavramları, kişilerin gördüğü zararların tazmininde kullanılan ve kişilerin idare karşısında korunma kapsamını genişleten kavramlardır. İdare hukukunda, idarenin hiçbir kusuru olmasa da sosyal risk, terör eylemleri, fedakârlığın denkleştirilmesi gibi kusursuz sorumluluğa ilişkin kavramlara dayanılarak kişilerin uğradığı zararların tazmin edilmesi mümkündür. Özel hukuk alanındaki kusursuz sorumluluk halleri ise belirli konular için düzenlenmiş olup sınırlıdır. İdarenin idare hukuku esaslarına dayanarak tesis ettiği tartışmasız bulunan eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan zararlara ilişkin davaların idari yargı yerlerinde görülmesi gerektiği kuşkusuzdur. Bu nedenle, yukarıda belirtildiği gibi aynı idari eylem, işlem veya sorumluluk sebebinden kaynaklanan zararların tazminine ilişkin davaların farklı yargı yerlerinde görülmesinde kamu yararı ve haklı neden olduğu söylenemez.

Öte yandan, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesine göre, Mahkemenin, kanunların, kanun hükmünde kararname ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya aykırılığı hususunda ileri sürülen gerekçelere dayanma zorunluluğu yoktur. Mahkeme, taleple bağlı kalmak şartıyla başka gerekçeyle de Anayasaya aykırılık kararı verebilir. Bu nedenle iptali istenen kural Anayasa'nın 157. maddesi yönünden de incelenmiştir. Anayasa'nın 157. maddesinin birinci fıkrasında, *'Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, askerî olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz.'* hükmü yer almaktadır. Anayasa'nın 157. maddesi gereğince asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin olan eylemlerden ve işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıklar, adli yargının değil; askeri idari yargının yani Askerî Yüksek İdare Mahkemesi'nin görev alanına girmektedir. İptal konusu kural ile, vücut bütünlüğünün kısmen ya da tamamen yitirilmesine yol açan eylem veya işlem, bir askeri hizmete ilişkin olsa ve bir asker kişiyi ilgilendirse bile, bundan kaynaklanan uyuşmazlıklar asliye hukuk mahkemesinin görev alanı kapsamına alınmaktadır. Asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin olan eylemlerden ve işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların kanunla adli yargının görev alanına sokulması Anayasa'nın 157. maddesine de aykırılık oluşturur.

Açıklanan nedenlerle, iptali istenen kural, Anayasa'nın 125., 155. ve 157. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

V- SONUÇ

12.1.2011 günlü, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

1- Birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

2- Birinci cümlesinin iptali nedeniyle uygulanma olanağı kalmayan ikinci ve üçüncü cümlelerinin de, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

16.2.2012 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ	Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Mehmet ERTEN	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU
Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN

EK GEREKÇE

İptali istenilen kural, Askeri olsun veya olmasın her türlü idari işlem, eylem ve idari sorumluluğu gerektiren diğer sebeplerle kişinin vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların asliye hukuk mahkemelerinde görüleceğini öngörmektedir.

Yasa koyucunun, 'kamu yararı' ve 'haklı neden' düşüncesi ile idarî bir uyuşmazlığın çözümünü adli yargıya bırakabileceğine ilişkin Anayasa Mahkemesi'nce verilen benzer kararların bulunması, kuralın sağlık ve yaşam hakkı ile olan bağlantısı nedeniyle kamu yararı ve haklı neden ölçütünü taşıdığı gözetildiğinde, bu tür düzenlemelerin adli idari yargı ayırımına ilişkin Anayasa kurallarına aykırı olmadığı düşüncesiyle çoğunluğun kuralın kamu yararı ve haklı neden düşüncesine dayanmadığı ve Anayasa'nın idari yargı ayırımını öngören maddelerine de aykırı olduğu yolundaki gerekçesine katılmıyorum.

Ancak kuralın, askeri olan idari işlem, eylem ve idari sorumluluğu gerektiren diğer sebeplerle ilgili özellikleri yukarıda belirtilen davaları da ayırma tabi tutmaksızın asliye hukuk mahkemelerinde görüleceğini öngörmesi, Anayasa'nın 157. maddesindeki Askerî Yüksek İdare Mahkemesi'nin askerî olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idarî işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğuna ilişkin Anayasa kuralına aykırılık oluşturduğundan, iptal gerekçesinin sadece bu maddeye dayandırılması gerektiğini düşünüyor ve çoğunluğun gerekçesine bu nedenle katılıyorum.

Açıklanan nedenlerle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinin iptali istenilen birinci fıkrasının Anayasa'nın 157. maddesine aykırı olması nedeniyle iptali gerekir.

Üye

Mehmet ERTEN

EK GEREKÇE

Kamu personelinin (idarenin ajanlarının) mali sorumluluğu konusu 1982 Anayasasında ilk kez anayasal kurallar biçiminde düzenlenmiştir. Anayasa'nın 40. maddesinin üçüncü fıkrasında 'Kişinin resmi görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, **kanuna göre, Devletçe tazmin edilir.** Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.' hükmü yer alırken; 129. maddesinin beşinci fıkrasında 'Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, **ancak idare aleyhine açılabilir.**' denilmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinin ilgili hükmünde zarar doğuran işlem ve eylemin süjesi 'idare' iken, değinilen iki hükümde '**resmi görevliler**' (Md. 40/3) ve '**memurlar ve kamu görevlileri**' (Md. 129/5)nden söz edilmektedir. Yine 125. maddenin son fıkrasında işlem ve eylemlere ilişkin bir nitelendirme yapılmazken, Md.40/3'de '**haksız işlemler**'den, Md. 129/5'de ise '**kusurlardan**' doğan tazmin yükümü sözkonusudur. Dolayısıyla, bu hükümlerde, idarenin değil idarenin görevlilerinin davranışlarının nitelendirilmesine gidilmiştir. Söz konusu hükümler (Md.40/3, 129/5) sorumluluk koşullarını gösteren ve sorumluluğu kuran nitelikten ziyade, usûli nitelikte normlardır ve davalı tarafı belirlemeye yöneliktir. Burada hemen işaret etmek gerekir ki her iki kuralın (Md.40/3, Md.129/5) çerçevesi, memur ve kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurla sınırlı olup '**görev kusuru**' olarak nitelendirilen bu kusur hali dışında, personelin '**salt kişisel kusurlarını**' idari işlem veya eylem olarak nitelendirmeye imkân yoktur ve bu son halde '**idarilik**' niteliğinden yoksun olan ve idareye bağlanamayan bu tür kusurlardan dolayı idarenin değil, '**salt kişisel kusurlu**' olduğu saptanan kamu görevlisinin kişisel sorumluluğu söz konusu olacak, bu görevli hakkında adli yargıda doğrudan tazminat davası açılacaktır. Diğer bir deyişle, anılan anayasal kuralların, kamu görevlilerinin '**salt kişisel kusurlarını**' kapsadığı düşünülemez. Bu istisnai durum dışında, '**görev kusuru**' nedeniyle kamu görevlisi aleyhine adli yargıda tazminat davası açılmaz; '**görev kusuru**'nun mevcudiyeti halinde, o kamu görevlisini istihdam eden idareye karşı tam yargı davası açılması gerekir.

EK GEREKÇE

Kamu personelinin (idarenin ajanlarının) mali sorumluluğu konusu 1982 Anayasasında ilk kez anayasal kurallar biçiminde düzenlenmiştir. Anayasa'nın 40. maddesinin üçüncü fıkrasında 'Kişinin resmi görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, **kanuna göre, Devletçe tazmin edilir.** Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.' hükmü yer alırken; 129. maddesinin beşinci fıkrasında 'Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, **ancak idare aleyhine açılabilir.**' denilmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinin ilgili hükmünde zarar doğuran işlem ve eylemin süjesi 'idare' iken, değinilen iki hükümde '**resmi görevliler**' (Md. 40/3) ve '**memurlar ve kamu görevlileri**' (Md. 129/5)nden söz edilmektedir. Yine 125. maddenin son fıkrasında işlem ve eylemlere ilişkin bir nitelendirme yapılmazken, Md.40/3'de '**haksız işlemler**'den, Md. 129/5'de ise '**kusurlardan**' doğan tazmin yükümü sözkonusudur. Dolayısıyla, bu hükümlerde, idarenin değil idarenin görevlilerinin davranışlarının nitelendirilmesine gidilmiştir. Söz konusu hükümler (Md.40/3, 129/5) sorumluluk koşullarını gösteren ve sorumluluğu kuran nitelikten ziyade, usûli nitelikte normlardır ve davalı tarafı belirlemeye yöneliktir. Burada hemen işaret etmek gerekir ki her iki kuralın (Md.40/3, Md.129/5) çerçevesi, memur ve kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurla sınırlı olup '**görev kusuru**' olarak nitelendirilen bu kusur hali dışında, personelin '**salt kişisel kusurlarını**' idari işlem veya eylem olarak nitelendirmeye imkân yoktur ve bu son halde '**idarilik**' niteliğinden yoksun olan ve idareye bağlanamayan bu tür kusurlardan dolayı idarenin değil, '**salt kişisel kusurlu**' olduğu saptanan kamu görevlisinin kişisel sorumluluğu söz konusu olacak, bu görevli hakkında adli yargıda doğrudan tazminat davası açılabilecektir. Diğer bir deyişle, anılan anayasal kuralların, kamu görevlilerinin '**salt kişisel kusurlarını**' kapsadığı düşünülemez. Bu istisnai durum dışında, '**görev kusuru**' nedeniyle kamu görevlisi aleyhine adli yargıda tazminat davası açılmaz; '**görev kusuru**'nun mevcudiyeti halinde, o kamu görevlisini istihdam eden idareye karşı tam yargı davası açılması gerekir.

Dava konusu kuralda, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemelerinin bakacağı belirtilmektedir. Vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesi ya da kişinin ölümü halleri, doğrudan idari işlem ve eylem kaynaklı olabileceği gibi; yukarıda izahına çalışıldığı gibi idare ajanlarının görev kusurlarından kaynaklanmış da olabilir. Bu durumda idarenin sorumluluğu Anayasa'nın 125. maddesinin yanı sıra, 40/3 ve 129/5. maddelerine de dayanmış olacaktır. Diğer bir deyişle, idare ajanlarının görev kusurları sonucu vücut bütünlüğünün ihlali ya da ölüm halleri meydana gelirse, belirtilen Anayasal kurallar karşısında idarenin ajanlarına karşı adli yargıda dava açma imkânı olamayacak ve ancak bu görevlileri istihdam eden idareye karşı tam yargı davası açılabilecektir.

DEĞİŞİK GEREKÇE

12.01.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3 üncü maddesinde 'ölüm veya vücut bütünlüğünün yitilmesinden doğan zararların tazmini davalarında görev' konusu düzenlenmiştir. Maddenin birinci tümcesinde her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara 'asliye hukuk mahkemelerince' bakılacağı belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi bir davada taraflardan birinin idare olması ve uyuşmazlığın bu idarenin bir işleminden veya eyleminden kaynaklanıyor olması o davanın her zaman idari yargıda görüleceği sonucunu doğurmamaktadır. Bu konuda Anayasa'nın 142. maddesi mahkemelerin görev alanını belirlemede kanun koyucuya geniş takdir hakkı tanımıştır. Dolayısı ile kanun dışı yakalanan ve tutuklanan kişilerin uğradıkları zararlara ilişkin davaların kanunla adli yargının görev alanına alındığı gibi ölüm veya vücut bütünlüğünün yitirilmesinden doğan zararların tazmini davaları da adli yargının görev alanına alınması Anayasa'nın 125. ve 155. maddelerine aykırılık teşkil etmez.

Anayasa'nın 157. maddesinin birinci fıkrasında; 'Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, askerî olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idarî işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz' hükmü getirilmiştir. Bu madde gereğince asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin olan işlem ve eylemlerden kaynaklanan uyuşmazlıklar adli yargının değil askeri idari yargının görev alanına girmektedir. İptal konusu kural ile vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yol açan eylem veya işlem bir askeri hizmete ilişkin olsa ve bir asker kişiyi ilgilendirse bile, bundan kaynaklanan uyuşmazlıklar asliye hukuk mahkemesinin görev alanı kapsamına alınmaktadır. Asker kişileri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idarî işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların kanunla adli yargının görev alanına sokulması Anayasa'nın 157. maddesine aykırılık teşkil eder.

Açıklandığı üzere iptal edilen kuralın, Anayasa'nın 125., 155. ve 157. maddelerine aykırılığı nedeniyle değil, sadece 157. maddesine aykırılığı nedeniyle iptali gerekir. Anılan gerekçeyle iptal kararına katılıyorum.

Üye

Hicabi DURSUN

EK GEREKÇE

12.01.2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 3. maddesinin birinci cümlesinin iptali istenmiştir. İptali istenen cümle şu şekildedir: '(1) Her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine yahut kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalara asliye hukuk mahkemeleri bakar'

Görüldüğü gibi, iptali istenen hüküm, idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerden kaynaklanan, insan vücudunun bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesi veya ölüm nedeniyle açılacak maddi ve manevi zararlara bakma görevini asliye hukuk mahkemelerine vermektedir. Eğer idari eylem veya işlemde sadece bir tek tür zarar doğmuşsa ve bu zararda hükümden sınırlandırıldığı şekilde, vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesi veya ölüme ilişkinse, zarar, asliye hukuk mahkemesinde açılacak bir tek dava ile talep edilebilir. Ancak, aynı idari eylem veya işlem yahut diğer sorumluluk sebebinden yukarıda belirtilenlerin dışında farklı türde bir zarar örneğinin, malvarlığına ilişkin bir zarar da doğmuşsa, bu takdirde malvarlığına ilişkin zararın giderilmesi için asliye hukuk mahkemesinde dava açılmayacak, idari yargıda tekrar bir dava açmak gerekecektir.

Bu durumda, söz konusu hüküm, aynı sorumluluk sebebinden vücut bütünlüğünün ihlali ve ölüm dışında başka bir zarar doğarsa bu zararın giderilmesi için adli yargıda dava açılmayacağından, zorunlu olarak idari yargıda ikinci bir dava açılmasına neden olmaktadır. Anayasa'nın 141. maddesinin dördüncü fıkrası '*Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir*' diyerek 'usul ekonomisi' ilkesi gereğince, gereksiz yere dava açılmamasını, açılan davaların da en çabuk, basit ve ekonomik bir şekilde sonuçlandırılmasını emretmektedir. İptali istenen hüküm, yukarıda belirtildiği şekilde, aynı sorumluluk sebebinden maddede belirtilenler dışında farklı bir zararın doğması halinde, zorunlu olmadığı halde, ikinci bir dava açılmasını gerekli kılmaktadır. Bu durum, Anayasa'nın 141. maddesinin dördüncü fıkrasına aykırıdır.

Nitekim Anayasa Mahkemesi 20.07.1999 tarih ve E.1999/1, K.1999/33 sayılı kararıyla, yürürlükten kaldırılan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu m. 87, son cümlesinde yer alan müddeabihin ıslah yoluyla artırılmayacağına ilişkin kuralın, '*İtiraz konusu kuralla müddeabihin ıslah swetiyle artırılmasına olanak tanınmaması dâvâların en az giderle ve olabildiğince hızlı biçimde sonuçlandırılmasına engel olacağından, Anayasa'nın 141. maddesine aykırıdır.*' diyerek, benzer gerekçeyle iptaline karar vermiştir.

İptali istenilen hükmün, Mahkememiz çoğunluğunun belirttiği gerekçelerin yanında, Anayasa'nın 141. maddesinin dördüncü fıkrasına da aykırı olduğu kanaatindeyim.

Üye

Erdal TERCAN

AYMK, 15.5.1997 tarihli ve E.1996/72, K.1997/51

AYMK, 28.6.1995 tarihli ve E.1994/71, K.1995/23

AYMK, 1.3.2006 tarihli ve E.2005/108, K.2005/35